

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำไส้กรอกสมุนไพร จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์

ความเป็นมา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบาย “Quick Win” ๗ วาระเร่งด่วน ได้แก่ ความปลอดภัยของผู้เรียน หลักสูตรฐานสมรรถนะ บิ๊กดาต้า (Big Data) การขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศอาชีวศึกษา การพัฒนาทักษะทางอาชีพ การศึกษาตลอดชีวิต และการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ สำนักงาน กศน. จึงได้มีการนำนโยบายที่เกี่ยวข้อง ๒ วาระ สำคัญ คือ การพัฒนาทักษะทางอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตมาดำเนินการขับเคลื่อน โดยการจัดทำโครงการจัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาอาชีพ Re - Skill และ Up - Skill จำนวนหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ คือ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและต่อยอดประกอบอาชีพของตนเอง รวมถึงการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชน อันจะส่งผลให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในชุมชน ต่อไป

เพื่อสนองต่อนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและสถานศึกษามีความพร้อมในการบริการตามสภาพบริบท เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาพัฒนาอาชีพ Re - Skill และ Up - Skill สำหรับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) กศน. อำเภอเมืองสุรินทร์ จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำไส้กรอกสมุนไพรขึ้น การทำไส้กรอกสมุนไพร ถือเป็นส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีสุขภาพดีได้อีกทางหนึ่งด้วย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและการอนุรักษ์พืชสมุนไพรในชุมชน และช่วยให้คนรุ่นหลังได้รู้จักประโยชน์จากสมุนไพรชนิดต่างๆ และสามารถนำสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปหรือนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพของตนเอง คนในครอบครัวและชุมชนต่อไป

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรการทำอาหารว่างเพื่อสุขภาพ ที่เน้นการใช้สมุนไพรมาเป็นวัตถุดิบเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
๒. เป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับคุณค่าและประโยชน์ของวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ร่างกายจะได้รับเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
๓. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าในการประกอบอาชีพการทำอาหารว่างเพื่อสุขภาพจากการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์สำหรับตกแต่ง จัดเสิร์ฟ การคิดต้นทุน และช่องทางการจัดจำหน่าย
๔. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้ให้ทั้งตนเองและชุมชน

จุดมุ่งหมาย

1. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำไส้กรอกสมุนไพร
2. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการทำไส้กรอกสมุนไพร
3. ผู้เรียนสามารถทำไส้กรอกสมุนไพรได้
4. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าในการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกสมุนไพร การคิดต้นทุน และช่องทางการจัดจำหน่าย
5. ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ให้ทั้งตนเองและชุมชน

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มรายได้ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายตามนโยบายของรัฐ อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนอกระบบ และกลุ่มวัยแรงงาน

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๖ ชั่วโมง แบ่งเป็น

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำไส้กรอกสมุนไพร	๑. มีความรู้ความเข้าใจถึงวัฒนธรรมการบริโภคของคนในชุมชนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ ๒. สามารถบอกประโยชน์ คุณค่าของไส้กรอกสมุนไพรได้	๑. วัฒนธรรมการบริโภคไส้กรอกสมุนไพร ๒. ประโยชน์ คุณค่าทางโภชนาการ ๓. ประเภทของไส้กรอกสมุนไพร	๑. วิทยากร ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกสมุนไพรในรูปแบบที่เหมาะสม ๒. วิทยากรให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมการบริโภค ประโยชน์ ประเภทของไส้กรอกสมุนไพร	๑	-
๒.	การเลือกวัตถุดิบและการทำไส้กรอกสมุนไพร	๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการทำไส้กรอกสมุนไพร รู้จักเครื่องมืออุปกรณ์สามารถเลือกใช้วัตถุดิบมาประกอบการทำไส้กรอกสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง	๑. การเลือกวัตถุดิบการทำไส้กรอกสมุนไพร - การทำไส้กรอกสมุนไพร - เทคนิคเกี่ยวกับการเลือกวัตถุดิบ - วัสดุอุปกรณ์และส่วนผสมของการทำไส้กรอกสมุนไพร	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมการประกอบอาชีพ ๒. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับวิธีการทำไส้กรอกสมุนไพร ๓. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมวัตถุดิบ	-	๔

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			- สูตรของการทำไส้ไส้กรอกสมุนไพร ๒. สานิต/ฝึกปฏิบัติ - การทำไส้กรอกสมุนไพร	การเลือกสถานประกอบการและสถานที่จำหน่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. ฝึกปฏิบัติจริง ๑) อธิบายขั้นตอนการทำไส้กรอกสมุนไพร ๒) การคำนวณอัตราส่วนเครื่องปรุงส่วนผสม ๓) ลงมือการผสมและทำไส้กรอกและบรรจุภัณฑ์		
๓.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกสมุนไพร	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคาต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกเทคนิค กลยุทธ์วิธีการขาย ด้วยช่องทางที่หลากหลาย ๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในการประกอบอาชีพและสามารถกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	๑. การคิดราคาต้นทุนการผลิต ๒. เทคนิค กลยุทธ์ และวิธีการขาย ๓. ปัจจัยเสี่ยงในการประกอบอาชีพ แนวทางในการป้องกันแก้ไข้	๑. วิทยากรให้ความรู้การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำไส้กรอกสมุนไพร การดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า ฯลฯ การวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง	๑	-
รวม					๒	๔

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการบรรยาย
๒. สื่อบุคคล/ผู้รู้/ภูมิปัญญา
๓. อุปกรณ์ประกอบการฝึกจริง

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีระยะเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

๑. นางลาวัญญ์ รั้งงาม	ตำแหน่ง บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
๒. นางฉัญลักษณ์ ระดมงาม	ตำแหน่ง ครูอาสาสมัครฯ
๓. นางสาวธิดาภรณ์ บุญชู	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๔. นายรัฐสันต์ เลี้ยววานิชย์	ตำแหน่ง ครู ศรช.

คณะกรรมการพิจารณากลับกรองหลักสูตร

๑. นางนิตยา บุญทวี

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (ข้อ ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางลาวัญญ์ รั้งงาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายสมพงษ์ สมทิพย์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายพิเชษฐ ดียิ่ง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....
 หลักสูตรการทำไส้กรอกสมุนไพร จำนวน ๖ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)
 ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน..... น.
 สถานที่จัด.....

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ เรียนวันละ ๓ ชม.
วันที่..... เวลา.....	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการ ทำไส้กรอกสมุนไพร -วัฒนธรรมการบริโภคไส้กรอก สมุนไพร -ประโยชน์ คุณค่าทาง โภชนาการ -ประเภทของไส้กรอกสมุนไพร ๒. การเลือกวัตถุดิบการทำไส้ กรอกสมุนไพร - การทำไส้กรอกสมุนไพร - เทคนิคเกี่ยวกับการเลือก วัตถุดิบ - วัสดุอุปกรณ์และส่วนผสมของ การทำไส้กรอกสมุนไพร - สูตรของการทำไส้กรอก สมุนไพร ๓. สาธิต/ฝึกปฏิบัติ - การทำไส้กรอกสมุนไพร	๑. บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ การทำไส้กรอกสมุนไพร ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ผู้รู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องการทำไส้ กรอกสมุนไพร ๒. เตรียมวัสดุ/อุปกรณ์การ เตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ ครก, สาก, ชามผสม,กรวย ,เชือกมัด วัตถุดิบ -ไส้เทียม, หมูบดผสมมัน,เกลือ ,ผงปรุงรส,น้ำตาลทราย, กระเทียม, ข้าวสวย, พริกไทย เม็ด, ตะไคร้, ใบมะกรูด ๓. ฝึกปฏิบัติจริง ๑) อธิบายขั้นตอนการทำไส้ กรอกสมุนไพร ๒) การคำนวณอัตราส่วน เครื่องปรุงส่วนผสม ๓) ลงมือการผสมและทำไส้ กรอกและบรรจุภัณฑ์	ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง
วันที่..... เวลา.....	๑. การเลือกวัตถุดิบการทำไส้ กรอกสมุนไพร - การทำไส้กรอกสมุนไพร - เทคนิคเกี่ยวกับการเลือก วัตถุดิบ - วัสดุอุปกรณ์และส่วนผสมของ การทำไส้กรอกสมุนไพร - สูตรของการทำไส้สมุนไพร	๑. เตรียมวัสดุ/อุปกรณ์การ เตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ ครก, สาก, ชามผสม,กรวย ,เชือกมัด วัตถุดิบ -ไส้เทียม, หมูบดผสมมัน,เกลือ ,ผงปรุงรส,น้ำตาลทราย,	ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ เรียนวันละ ๓ ชม.
	๒. สาธิต/ฝึกปฏิบัติ - ไล่กรอกสมุนไพร	กระเทียม, ข้าวสวย, พริกไทย เม็ด, ตะไคร้, ใบมะกรูด ๒. ฝึกปฏิบัติจริง ๑) อธิบายขั้นตอนการทำไล่ กรอกสมุนไพร ๒) การคำนวณอัตราส่วน เครื่องปรุงส่วนผสม ๓) ลงมือการผสมและทำไล่ กรอกและบรรจุภัณฑ์	
	๓. การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพการทำไล่กรอก สมุนไพร ๓.๑ การคิดราคาต้นทุนการผลิต ๓.๒ เทคนิค กลยุทธ์ และ วิธีการขาย ๓.๓ ปัจจัยเสี่ยงในการ ประกอบอาชีพแนวทางในการ ป้องกันแก้ไข	๓. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพการทำไล่กรอก สมุนไพรการดำเนินการตาม กระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขาย การกระจาย สินค้า ฯลฯ การวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยง ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมี แนวทางในการจัดการความ เสี่ยง	

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล/ครู ศรช.

(.....)

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

(.....)

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(.....)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม